

Case 5: Trommedans

Rammetrommen, *qilaat*, var stort set det eneste musikinstrument blandt inuit før mødet med europæerne. Trommen er faktisk over 4000 år gammel. De ældste eksemplarer er fundet i Grønland, men der er fundet rammetrommer over store dele af Arktis, fra Alaska over Canada til Grønland. Det tyder på at de forskellige kulturer har ladet sig inspirere af hinanden.

Anda Kuitse fra Kulusuk i Østgrønland danser trommedans. Video af Robert Holmene

Trommen består af en ramme – traditionelt blev den lavet af ben, træ eller rensdyrgevir med et kort håndtag der ofte var dekoreret. På rammen blev der spændt et trommeskind ud lavet af indvolde eller skind fra sæl, bjørn, haj eller allerbedst isbjørn. Trommestikken blev lavet af sælribben eller drivtømmer. Det der gør rammetrommen anderledes, er at man ikke slår på skindet, men på rammen. Det giver en speciel høj tone som resonerer i trommeskindet, nærmest som på en tamburin.

Ud over at blive brugt til underholdning var rammetrommen også et vigtigt instrument for den grønlandske åndemaner, *angakkoq*. For eksempel kunne den bruges til at påkalde sig jagtlykke. Inuit brugte også rammetrommen til noget helt tredje. Hvis to personer var blevet uenige, kunne de i stedet for at slås, battle gennem sang – nærmest som man kender det fra battle raps i dag. Den trommesanger der fik publikum til at grine, vandt. Rammetrommen var altså et slags redskab for konfliktløsning.

De første missionærer i Grønland forbød trommesangen og trommedansen fordi de så det som et hedensk ritual. Trommesangen og -dansen var tæt på at forsvinde helt. De fleste trommesange der er bevaret i dag, stammer fra Østgrønland hvor missionærerne først nåede til langt senere end i Vestgrønland.

I 2021 blev trommesangen og -dansen optaget på Unescos liste over immateriel verdensarv. Der findes stadig trommedansere i Grønland den dag i dag, og der findes også sange der ikke synges for enhver. Der er altså lidt af tidligere tiders mystik gemt i trommesangen i dag.

Moderne grønlandske musikere bruger indimellem rammetrommen i deres musik. For eksempel brugte rockbandet Sume trommesang i nummeret *Kalaaliuvunga*, "Jeg er grønlander" fra albummet *Sume fra 1977*, og også flere moderne bands har samlet rammetrommen ind i deres musik.

Men trommedansen kan også stadig skabe konflikt indenfor kirken i Grønland. I sommeren 2022 blev en præst i Nuuk afskediget, efter at han havde inviteret en trommedanser til at optræde under en gudstjeneste på Grønlands Nationaldag. Se gudstjenesten [her](#). (trommedans fra 16:27)

Trommedans har tidligere været brugt under gudstjenester i Grønland, men præsten skal anmode om tilladelse fra biskoppen først hvilket Markus E. Olsen ikke havde gjort. I dag er 94,4% af grønlanderne medlemmer af Kirken i Grønland (den grønlandske udgave af folkekirken).

Find mere info:

[Trommesang og dans](https://greenlandpopularmusic.com), greenlandpopularmusic.com

[Trommedans var gemt og glemmt, men hylides i dag af UNESCO](#), artikel på KNR.gl

[Efter stor debat: Markus E. Olsen er færdig som præst](#), artikel på KNR.gl

[Trommen](#), (baggrundsartikel fra Dagens Grønland)

Spørgsmål der skal indgå i jeres præsentation:

Hvordan har trommedansen og -sangens betydning i Grønland ændret sig fra før kristendommen til i dag?

Hvad betyder det at Unesco har indlemmet trommedansen og -sangen på deres liste over immateriel kulturarv?

Hvorfor tror I trommedans kan føre til konflikt i den grønlandske kirke?

Mener I at trommedans kan forenes med at være kristen?